

LOGOR, LEPOTA I HLEB

U kancelariji Ace Singera sedela je žena lepih i markantnih crta. Ja sam je prepoznao - a ona mene nije... Nekada davno, mi smo se družili. Bila je to Lia Rakoš, starija sestra moje školske drugarice Tese. Ona je studirala medicinu, a Tesa i ja primenjenu umetnost. Posle je Tesa otišla u Izrael a Lia i ja smo se izgubili iz vida.

Aca Singer je hteo da me predstavi - ja sam ga preduhitrio. Liu Rakoš znam već dugo, verovatno duže nego što je on poznaje, znam je dobrih pedeset godina.

Ispalo je drugačije: Aca i Lia se ipak znaju duže, znaju se još od pre II svetskog rata, a za vreme rata su se sreli na neobičan način i, kako Lia reče, ona taj susret nikada neće zaboraviti. Neće zaboraviti njihov susret i neće zaboraviti šta je on tada za nju učinio. Nikada niko za nju nije tako nešto učinio...

Priča je vrlo kratka i oni su mi je ispričali nekako zajedno, upadajući jedno drugome u reč. I kao što sam Acinu priču o Jom Kipuru morao zapisati, tako moram, iako znam da sam nevešt, i ovu priču da zabeležim:

Krajem 1944. godine, Aca Singer je iz Aušvica prebačen u jedan drugi logor negde u Šleziji. Radio je na istovaru vagona, kopao je kanale... Bio je iscrpljen od gladi i napornog rada. Vraćajući se, jednog dana s posla u logor, njegova kolona se susrela sa kolonom žena - logorašica koje su se takođe odnekud, sa nekog posla, vraćale. Iako iznuren Aca je među onim živim i pogurenim kosturima zapazio jednu devojku neobične lepote. Zapazio je i prepoznao, a ona njega nije. Vremena je bilo malo, i kolone su se mimoišle. Sutradan, po završetku posla, njihove kolone su se opet srele, Aca je devojku ponovo video i u magnovenju je učinio jedino što je mogao - i što će Lia pamtili dok je živa - bacio joj je najdragocenije što je imao, dobacio joj je svoje parče hleba, svoje dnevno sledovanje...

Nikada niko za nju nije tako nešto učinio...

U logoru se više nisu sreli.

Nekoliko godina po završetku rata oni su se, sasvim slučajno, u nekom društvu, našli i prepoznali. A pre dva dana, u petak 26. juna 1998. godine oni su mi sve to ispričali.

Lia je još uvek lepa, a njena priča je najlepša od svih kratkih priča koje sam ikada čuo. Zato sam je i pribeležio.

Aleksandar Ajzinberg

28.06.1998.